

Детска градина „Май“

гр. Кюстендил, ул. Места 7А
тел.: 078 550 622; 0882 885 949
www.dgmay.org

УТВЪРЖДАВАМ: Сашка Бикова
Директор на ДГ „Май“
Заповед № 32 / 18.09.2020 г.

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

Предучилищното образование създава условия за цялостно развитие на детската личност и придобиване на съвкупност от компетентности - знания, умения и отношения, необходими за успешното преминаване на детето към училищното образование.

Процесът на предучилищното образование е подчинен на прилагането на програмна система като част от стратегията за развитието на детската градина. Програмната система е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел.

Предучилищното образование полага основите за учене през целия живот, като осигурява физическото, познавателното, езиковото, духовно-нравственото, социалното, емоционалното и творческото развитие на децата, вземайки предвид значението на играта в процеса на педагогическото взаимодействие. То се осъществява при осигурена среда за учене чрез игра, съобразена с възрастовите особености и гарантираща цялостното развитие на детето, както и възможности за опазване на физическото и психическото му здраве.

Програмната система на детска градина „Май“ по своята същност е образователна и е част от стратегията за развитието на детска градина „Май“. Тя:

- Създава условия за придобиването на компетентностите по всяко едно образователно направление.
- Отчита спецификата на детска градина „Май“.
- Съответства на интересите, възможностите и възрастовите характеристики на децата.
- Осигурява ефективно педагогическо взаимодействие с децата.
- Съчетава традиции, натрупан опит, добри практики и изискванията на ЗПУО.
- Интерактивна – реализира достигането на заложените в нея знания, умения

и отношения

- Иновационна – непрекъснато се изменя и обновява с нови теоретични постановки и добри практики.
- Програмната система „Приказни пътечки и Здравей, училище!”, предназначена за деца от три до седем годишна възраст, представлява цялостна концепция и създава условия за придобиване на компетентности по всички образователни направления в съответствие със Закона за предучилищното и училищното образование от 2016 г., Наредба № 5 от 2016 г. и Държавните образователни стандарти (ДОС) от 2016 г. Чрез нея се осигуряват физическото, познавателното, езиковото, духовно-нравственото, социалното, емоционалното и творческото развитие на децата в условията на игра и при взаимодействие и сътрудничество с родителите.
- Системата е разработена на основата на следните водещи цели:
- осигуряване на равни шансове (равнопоставеност) на всички деца при отчитане на индивидуалния им опит;
- отчитане на индивидуалните възможности на всяко дете и темповете в неговото развитие;
- развиване на самостоятелност, инициативност и отговорност у детето;
- формиране на умения за решаване на познавателни задачи, за откриване и решаване на проблеми;
- формиране на умения за работа в екип (в група);
- разгръщане на творческите заложби на всяко дете и осигуряване на условия за проявяването им;
- формиране на социална и комуникативна компетентност на основата на различни възможности за педагогическо взаимодействие;
- формиране на умения за комуникиране и общуване както с възрастни, така и с връстници;
- постигане на педагогическо взаимодействие, чиито обект е детето, а педагогът е в позицията на помощник, сътрудник и партньор;
- функционално интегриране на образователното съдържание по направления и по възрастови групи;
- съчетаване на практическа и умствена дейност;
- оптимизиране на темповете на усвояване на образователното съдържание при умело съчетаване на тематичното съдържание;
- формиране на динамична система от представи, умения и отношения;
- гарантиране на балансирано взаимодействие между детската градина и училището.

I. СЪЩНОСТ И ПРИНЦИПИ НА ПРОГРАМНАТА СИСТЕМА

Важна особеност на програмната система е активното включване в процеса на обучение по всяко образователно направление на играта и игровите методи и похвати. Усвояването на знания, умения и отношения стават постижими за децата по най-естествения за възрастта им процес – играта. Чрез интерактивни методи и технологии се постига целенасочено въздействие с цел позитивно общуване между децата. Индивидуалната работа с тях дава ценна информация за нивото и състоянието на отделното дете. Осъществяване на образователна **проходимост** (хоризонтална и вертикална) между

всички възрастов групи.
Осигурена е **връзка** между образователното съдържание и очакваните резултатите по образователни направления – съсредоточаване на усилията на педагогическия екип за прецизно и точно изпълнение на държавните образователни стандарти. **Ефективна система** за вътрешно проследяване на резултатите чрез вграждане на диагностичната дейност в текущото педагогическо общуване.

Програмната система е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на общата **цел**.

- Социализация на детската личност.
- Непрекъснат процес на изграждане и развитие на детето като резултат от взаимодействието му със социалната и материалната околна среда.
- Резултатите които преследваме – натрупване на знания; формиране на умения; развиване на отношения;
- Осигуряване на емоционален и психологически комфорт на детето и създаване на оптимални условия за развитие на индивидуалния му личностен потенциал.

Системно обучение и възпитание, съобразени и насочени към: актуалните образователни потребности на обществото; възрастовата сензитивност; децата със специални образователни потребности;

Възпитанието, социализирането и обучението на децата от 3- до 7-годишна възраст в ДГ

„Май”, град Кюстендил се осъществява по авторската програмна система „*Чуден свят*” на издателство Просвета.

Програмната система „Чуден свят!”, предназначена за деца от три до седем годишна възраст, представлява цялостна концепция и създава условия за придобиване на компетентности по всички образователни направления в съответствие със *Закона за предучилищното и училищното образование* от 2016 г., *Наредба № 5* от 2016 г. и *Държавните образователни стандарти (ДОС)* от 2016 г. Чрез нея се осигуряват физическото, познавателното, езиковото, духовно-нравственото, социалното, емоционалното и творческото развитие на децата в условията на игра и при взаимодействие и сътрудничество с родителите.

Същност на програмната система „Чуден свят”

Програмната система „Чуден свят” по своята същност е интегрирана, интерактивна и иновационна. Разработена е като естествена основа и по посока на реализирането на идеята за подготовка на детето за училищно обучение.

Оформен е единен образователен продукт, който осигурява разнообразни възможности за индивидуална, групова и екипна работа с децата в различните етапи от развитието им. Отчитат се специфичните особености и потребности на децата в съответните възрасти и гарантират плавен преход към по-високите нива на развитие както в усвояването на заложеното образователно съдържание, така и в разширяването и разгръщането на процесите на обучение и възпитание.

Достигането на заложените в нея представи, умения и отношения, необходими на детето при постъпване в училището се реализира чрез активно участие в дейности,

форми и действия, насочени към плавно разширяване и усложняване на програмното съдържание.

Програмната система „Чуден свят” е разработена върху тезата за плавното комплексно развитие на детската личност при отчитане на нейния соционален, емоционален и познавателен опит, възрастов потенциал, творчески възможности и непрекъснато разширяващи се желания и потребности за включване и активно участие в света на възрастните и на връстниците.

Ориентирана е към формирането на представи, умения и отношения у детето, съответстващи на ключовите компетентности. Осигурява условия и възможности за организиране и реализиране на процес на педагогическо взаимодействие, при който детето има определяща роля, а педагогът е в позицията на партньор, който насочва, насърчава и подпомага детето в процеса на интегрирано комплексно обучение, възпитание и диагностициране по посока на постигнатите резултати. Образователното съдържание е разработено с помощта и активното включване на играта и различните игрови дейности във всички образователни направления. Програмната система

Програмната система „Чуден свят” осигурява балансиран преход между детската градина и училището, зачитане на различието в езиковото и културно равнище на децата и овладяване на образователното съдържание в подходящ социален контекст.

Основната и цел е осигуряване на емоционален и психологически комфорт на детето и създаване на оптимални условия за развитие на личностния му потенциал.

Основните принципни положения на програмната система са:

За първа възрастова група:

- осигуряване на равнопоставеност на всички деца при отчитане на индивидуалния им опит, възможности и темп на развитие;
- развиване на самостоятелност, инициативност, стремеж към усъвършенстване и отговорност у детето;
- формиране на умения за решаване на познавателни и практически задачи, за ориентиране в проблемни ситуации и откриването на решения на проблеми;
- формиране на умения за работа в група;
- откриване на творческите заложи у всяко дете и осигуряване на условия за разгръщане и проявяването им;
- формиране на социални и комуникативни умения;
- формиране на динамична система от представи, умения и отношения;
- оптимално съчетаване на умствена и практическа работа;
- осигуряване на максимална възможност за игра и физически упражнения.

За втора възрастова група:

- осигуряване възможности на всяко дете да изразява собственото си мнение и да отстоява своята позиция;
- създаване на условия за разгръщане и изява на индивидуалния потенциал на

всяко дете. Удовлетворяване на потребностите му за развитие, самочувствие, и самоувереност, спокойствие в общността на другите;

- осмисляне на основни права и задължения и формиране на умения у детето да ги отстоява и спазва;
- осигуряване на качествено възпитание и обучение и обучение на всички деца, съобразени с условията, в които се намират;
- обучение с ясно изразен практически, приложен, продуктивен пресъздаващ характер с приоритет на формиране на когнитивни и речеви умения;
- прилагане на педагогически технологии на обучение с ясно изразена интерактивна и иновационна насоченост, ориентирани по посока на самоутвърждаване на личността на детето и развиване на неговата креативност.

За трета възрастова група:

- утвърждаване на личността на детето в заобикалящата общност. Формиране на желание за сътрудничество и партниране, уважение и зачитане на чуждото мнение, толерантност и взаимодействие, подчинено на общи и различни цели;
- осигуряване на възможности за всяко дете да изразява собственото си мнение и да осъзнава и отстоява своята позиция;
- ефективност на образователните технологии на основата на тясно обвързване на съвременната теория с конкретните педагогически практики;
- осъществяване на взаимодействието между детето и педагога на основата на доверие и взаимно уважение;

Авторската програмна система „Чуден свят” за четвърта възрастова група продължава и завършва концепцията на системата за първа, втора и трета възрастова група, като залага на идеята за подготовка на детето за училище, която да е базирана върху натрупания детски опит, реално проявяваните от него потребности и оптимално възможните темпове на развитие и разгръщане на индивидуалните и творческите му заложби.

Основните принципи положения, върху които е изградена авторската програмна система са:

- реализиране на образователния процес като взаимодействие, при което децата са активни, мотивирани, мислещи, а педагогът е помощник и партньор;
- балансирано взаимодействие между детската градина и училището, плавен преход от водещата игрова дейност към проявата на преднамерена познавателна активност и създаване на предпоставки за формиране на учебна дейност;
- детето е център на педагогическото взаимодействие;
- създаване на детска общност, в която се зачита другият и се придобива опит за решаване на задачи и изпълняване на дейности заедно;
- ориентация към творческия потенциал на детето и педагога;
- оптимално интегриране на образователното съдържание в направленията от програмната система;
- осигуряване на равни шансове на всички деца.

Основна цел на програмната система „Чуден свят!“ е подготовката на децата за училище и развиването на потенциалните възможности на всяко дете посредством обогатяването на детското развитие, съхраняването на ценността на предучилищното детство и успешния преход към училищното обучение.

Основната идея на системата е да се подпомага изграждането на детската индивидуалност чрез постигане на процес на активно и насочващо общуване и взаимодействие с детето, при което възможностите, потребностите и предпочитанията определят принципите, формите, методите и похватите на работа на педагога и дейностите в детската градина.

Педагогическото взаимодействие в програмната система „Чуден свят!“ се реализира с помощта на комплекс от словесни, нагледни, практически и игрови методи, чрез които се съчетават опознаването на предмети и обекти, използването им в практиката, играенето с тях, оперирането, изпробването, преобразуването им и набирането на информация.

II. ПОДХОДИ И ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКОТО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Педагогическата технология за реализацията на програмната система на ДГ „Май“ се формира от следните компоненти:

1. Подходи на педагогическо взаимодействие

Динамиката на съвременното общество изисква адекватна педагогическа парадигма, затова цялостната образователна дейност е насочена към изграждане на мислеща, самостоятелна, творческа личност, отговорна за собствения си живот, притежаваща висока социална компетентност и емоционална интелигентност.

Постигането на този идеал е възможно в условията на модерна система за предучилищно образование, чиито главни елементи са актуализирано продължение на класическите педагогически идеи:

- Детето – в центъра на педагогическото взаимодействие;
- Позитивна образователна среда, ориентирана към детето;
- Семейството – партньор и сътрудник;
- Непрекъснато обучение и подкрепа на педагозите.

Класическите педагогически подходи съобразени с новата педагогическа парадигма имат своето приложение в съвременната педагогическа практика:

Водещите подходи, които педагогическите специалисти прилагат в своята работа и са ключови за постигането на поставената глобална цел на стратегията за развитие на ДГ „Май“ са:

- **Личностно-хуманен** – детето се приема като значима личност – с уважение и достойнство; приемане на детето такова, каквото е; човечно отношение към него-оказване на обич и подкрепа; съобразяване с потребностите и интересите на детето; подпомагане на детето в изграждане на позитивен Аз-образ.

- **Индивидуален** - съобразяване с уникалността на всяко дете, с неговия собствен темп на развитие и сензитивност; опознаване на силните му страни, върху които да се изгради педагогическото взаимодействие.

• **Дейностен** – на детето да се осигурява активна позиция чрез участие в разнообразни дейности с подходящо физическо, емоционално и интелектуално натоварване; стимулиране на контакти и общуване в различни формални и неформални обединения;

• **Ситуационен** – да се създават специално организирани ситуации и да се използват случайно възникналите, за да се постави всяко дете в благоприятна позиция, осигуряваща неговото емоционално и интелектуално благополучие.

• **Холистичен** – детската личност е цялостна динамична система, затова е необходимо да се работи за развитие на всичките ѝ страни, специализирано относно проблема (ако има такъв), но не фрагментарно относно нейната цялостност; педагогът да обхваща и вижда цялата картина.

• **Комплексен** – всички главни и подпомагащи социално-педагогически фактори да действат като взаимно допълващи се за осигуряване на пълноценен живот на децата; цялостното поведение на детето да протича в социален контекст в среда на положително настроени връстници и възрастни.

• **Синергетичен** – подход с обединяваща сила и енергия, изискващ създаване на условия за растеж, развиване на личния потенциал, зачитане на човешкото достойнство, осигуряване качество на живот за всяко дете.

Реализацията на тези подходи означава превръщане на детска градина „Май“ в уютно място за децата, където те имат права; където ги обичат; където се грижат за тях; където ги изслушват; където стимулират доброто в тях; където те са бъдещето!!!

2.Форми на педагогическо взаимодействие:

Педагогическото взаимодействие се осъществява чрез основна и допълнителни форми. Те се организират според потребностите и интересите на децата.

Основната форма на педагогическо взаимодействие е педагогическата ситуация, която протича предимно под формата на игра. Педагогическите ситуации се организират само в учебно време и осигуряват постигането на компетентностите, определени в Държавния образователен стандарт за предучилищно образование. В детската градина се провеждат основни форми на педагогическо взаимодействие по всички образователни направления. Осъществяват се само през учебно време.

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират ежедневно по преценка на учителя и са свързани с цялостната организация на деня в детската група. Чрез допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се разширяват и усъвършенстват отделни компетентности от определените в държавния образователен стандарт за предучилищно образование, които допринасят за личностното развитие и за разнообразяване живота на детето. Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират от учителките на групите извън времето за провеждане на педагогическите ситуации. Те са част от системните дейности за постигане на поставената цел.

Педагогическият екип използва в своята работа следните допълнителни форми:

- **АДИ** - В тях се пресичат две основни дейности: учебна и игрова. Това е така защото игровите правила и игровите действия са от такъв характер, че за да бъдат изпълнени, децата трябва да осъществят редица интелектуални (умствени) операции. нейното предназначение и нейната ценност е във формирането и усъвършенстването на общите умствени способности и на универсалните компоненти на психичната дейност изобщо: мотивацията, ориентировката, изпълнението, контрола и оценката; ДИ и др.;
- **сюжетно-ролеви игри** – насища свободното време на децата с полезно от възпитателна гледна точка съдържани осъществявана чрез затвърдяване получените знания за света, научаване нови факти и усвояване нови образци от човешката дейност и взаимоотношения; усъвършенстване потребностите, интересите, чувствата и устойчивите форми на поведение; дава възможност за

непринудена смяна на дейностите; непринуден преход на децата към друг вид активност, с което физически се осигурява разтоварване от психическото напрежение, натрупано в други дейности; подпомага творческото самоопределяне и самоизразяване на децата, развитието у тях на някои специфични способности чрез игровите роли.

- **театрални** – важно средство за естетическо и нравствено развитие, за повишаване на активността и творческите способности на детската личност, за Театралната игра с кукли не има важно значение за цялостното развитие на подрастващите. В играта на театър децата се вживяват в обстановката. Вярват в измислените от тях образи, изживяват дълбоки чувства, осъзнават нравствени норми. Специфичният образ на героя влиза в определени взаимоотношения. Прави оценки на различни ситуации и общува - ;
- **подвижни** – за упражняване и затвърдяване на различни основни естествено-приложни движения (хвърляне, бягане) и за укрепване на мускулите.;
- **утринна гимнастика**
- **музикални** основната им цел е грациозност в движенията и развитие на ритмичното чувство и др. Те се осъществяват с цялата група, на подгрупи и индивидуално с определени деца. Редуването им с основната форма на взаимодействие се извършва от учителките на групите, съобразено с интересите и желанието на децата.
- **конструктивни** – развитие на конструктивното мислене, обогатяване на речта, умения за планиране. Тя е продуктивна дейност – при нея се създава продукт, който е материален.
- **Разходки и игри на открито**
- **Самообслужване и хигиенни навици**
- **Празници, развлечения и тържества**

Допълнителните форми се осъществяват както през учебно време, така и през неучебно време на годината.

Ш. Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие;

Разпределение на педагогическите ситуации и образователните направления, по които ще се провеждат те при целодневна организация на обучение:

Образователни Направления	Първа гр. ПС	Втора гр. ПС	Трета гр. ПС	Четвърта гр. ПС
Български език и литература	2	3	3	4
Математика	1	1	2	3
Околен свят	2	3	3	3
Изобразително изкуство	2	2	2	2
Музика	2	2	2	2
Конструиране и технологии	1	1	1	2
Физическа култура	3	3	3	3
	13	15	17	19

Залагаме по- голям брой на педагогическите ситуации:

- Във всички възрастови групи, всяка седмица по една ситуация по направление Околен свят

Педагогическите специалисти на Детска градина „Май“ прилагат в дейността си

иновативни модели на взаимодействие. При всяка тема, позволяваща децата да съпреживяват и „чувстват“ процесите и явленията в детската градина и главно, извън нея се използва метода наблюдение. ОЩЕ

- Във всички възрастови групи, всяка седмица по една ситуация по направление Български език и литература.

Процеса на социализация на детската личност изисква и върви едновременно с развитие на комуникативните му способности. Художествената литература е силен възпитателен и образователен фактор за децата. Иновативен модел на педагогическо взаимодействие е „С госпожата приказки четем“ – споделяне и размяна на любими книжки и четенето и обсъждането им. Поддържаме традицията на родителите, да четат приказки на децата си преди сън и я прилагаме в детската градина. Допълнителна работа по усвояване на книжовен български език.

**Дневен режим при целодневна организация
на обучение през учебно време
за първа и втора група**

Времево разписание	Дейности
6.30 – 8.30	Прием на децата. Допълнителни дейности – утринна гимнастика. Самостоятелни игри и занимания по интереси.
8.30 – 9.00	Сутрешна закуска
9.00 – 10.00	Педагогически ситуации Допълнителни дейности – подвижни игри Хигиенни навици
10.00 - 10.15	Подкрепяща закуска
10.15 – 11.00	Педагогически ситуации. Допълнителни дейности. Дейности извън ДОС
11.00 - 11.45	Сюжетни игри и игри на открито.
11.45 – 13.00	Хигиенни навици, самообслужване. Обяд
13.00 15.00	Следобеден сън
15.00 – 16.00	Хигиенни навици, самообслужване. Допълнителни дейности - подвижни игри. Следобедна закуска
16.00 – 16.30	Педагогически ситуации. Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие. Дейности извън ДОС
16.30 – 18.30	Игри и занимания по интереси /място според сезона/. Изпращане на децата

**Дневен режим при целодневна организация
на обучение през учебно време
за трета и четвърта група**

Времево разписание	Дейности
6.30 – 8.30	Прием на децата. Допълнителни дейности - утринна гимнастика. Самостоятелни игри и занимания по интереси.
8.30 – 9.00	Сутрешна закуска
9.00 – 10.00	Педагогически ситуации
10.00 - 10.15	Подкрепяща закуска
10.15 – 11.00	Педагогически ситуации. Допълнителни дейности. Дейности извън ДОС
11.00 - 12.00	Сюжетни игри и игри на открито.
12.00 – 13.00	Обяд
13.00 15.00	Следобеден сън
15.00 – 15.30	Допълнителни дейности - подвижни игри Следобедна закуска
15.30 – 16.30	Педагогически ситуации. Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие. Дейности извън ДОС
16.30 – 18.30	Игри и занимания по интереси /място според сезона/. Изпращане на децата

Дневен режим при почасова организация през учебно време:	
<i>Времево разписание</i>	<i>Дейности</i>
09.00 – 11.00	Педагогически ситуации и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие

ДНЕВЕН РЕЖИМ ЗА ЯСЛЕНА ГРУПА	
<i>Времево разписание</i>	<i>Дейности</i>
07.00-8.30	Прием на децата, мед. преглед, игри по интереси
08.30-08.45	Утринна гимнастика
08.45-09.15	Закуска
09.15-09.35	Тоалет
09.40-10.15	Педагогически дейности
10.15–10.30	Закуска – плод
10.30-10.50	Тоалет
10.50-11.30	Развлечения, игри
11.30-12.00	Подготовка за обяд и обяд
12.00-12.30	Тоалет. Подготовка за следобеден сън
12.30-15.00	Следобеден сън
15.00-15.20	Тоалет
15.20-15.50	Следобедна закуска
15.50-16.00	Подвижни игри, закаляване
16.00-16.30	Развлечения и игри
16.30-18.30	Дейности по избор на децата. Изпращане на децата

Дневен режим при целодневна организация на обучение през неучебно време	
<i>Времево разписание</i>	<i>Дейности</i>
7.00 – 8.30	Прием на децата. Допълнителни дейности - утринна гимнастика. Самостоятелни игри и занимания по интереси.
8.30 – 9.00	Сутрешна закуска
9.00 – 10.00	Допълнителни дейности. Самостоятелни игри и занимания по интереси /място според сезона/.
10.00 - 10.15	Подкрепяща закуска
10.15 – 11.00	Допълнителни дейности.
11.00 - 12.00	Сюжетни игри и игри на открито.
12.00 – 13.00	Обяд
13.00 15.00	Следобеден сън
15.00 – 15.30	Допълнителни дейности - подвижни игри Следобедна закуска
15.30 – 16.30	Допълнителни дейности.
16.30 – 18.30	Самостоятелни игри и занимания по интереси /място според сезона/. Изпращане на децата

Съотношение между основната форма и допълнителните форми на педагогическо взаимодействие: В първа и втора възрастови групи, допълнителните форми като организация на дейностите, присъстват сравнително повече, от тези в трета и четвърта група. При всички възрасти, времето през което се провеждат допълнителни форми е по-голямо от това на педагогическите ситуации.

Дневният режим е примерен и определените в него дейности може да се променят в съответствие с интересите и потребностите на децата

IV. Тематично разпределение за всяка възрастова група

Разработеното тематично разпределение е съобразено с интересите на децата и спецификата на образователната среда. То осигурява ритмично и балансирано разпределение на съдържанието по всички образователни направления. В него са включени темите за постигане на отделни компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за проследяване на постиженията на децата.

Методите за проследяване на резултатите от постиженията на децата са: наблюдение, беседа, интервю, тестове, творчески изяви на децата
Разработената процедурата отговаря на следните изисквания: да не отнема много време и специални условия; да може да се извършва по време на допълнителните форми на взаимодействие; отчитането да става по тристепенна скала- ниско, средно и високо ниво; процедурите да са осигурени с нагледен материал;

Проследяването на постиженията на детето се осъществява от учителките на съответната група в началото и в края на учебното време по образователните направления и отразява съответствието с очакваните резултати.

V. Механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование

Съгласно чл. 2, ал. 2 от Закона за предучилищното и училищното образование участниците в образователния процес са децата, учителите, директорът и другите педагогически специалисти, както и родителите.

Предучилищното образование като процес на възпитание, социализация и обучение на децата се осъществява при взаимодействие и сътрудничество с родителите. Те са участници и партньори в предучилищното образование заедно с децата, учителите, директора и другите педагогически специалисти.

Сътрудничеството и взаимодействието между учителите, директорите и другите педагогически специалисти и родителите създават условия за постигане на целите по чл. 5 от Закона за предучилищното и училищното образование, както и за формиране на положително отношение към детската градина и мотивация за учене.

Взаимодействието между детската градина и семейството непрекъснато се усъвършенства, за да убедим родителите, че при нас децата се развиват и живеят щастливо.

Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и детската градина, се осъществяват при условия и по ред, определени с Правилника за дейността на детската градина. Според чл. 2 на ЗПУО системата на предучилищното образование включва участниците в образователния процес и институциите, както и отношенията и връзките между тях за постигане целите на образованието. Участниците в образователния процес са децата, учителите, директорите и другите педагогически специалисти, както и родителите.

Участниците в образователния процес и институциите си партнират с общините и с други заинтересовани страни.

Целенасочената съвместна дейност между детската градина и семейството осигурява единен подход в разкриването на обкръжаващия детето свят и постоянна взаимна информация за цялостното развитие на детето, за неговите интереси, потребности и поведение.

Това предполага съвместни координирани действия на двете институции , за да остане детската градина естествена среда, обуславяща развитието на духовните потребности и интереси на детето. Необходимо е утвърждаване тенденция за тясно сътрудничество между семейството и детската градина. Отношенията между родители и учители да се изграждат на основата на разбирателство, единомислие и непрекъснато общуване и взаимодействие в името на детето.

Сътрудничеството на детската градина със семейството и социалните партньори като единен работещ екип е в основата на иновационните търсения на ДГ за споделяне отговорността при обучението и възпитанието на децата в предучилищна възраст.

Има много начини за общуване със семейството и за осигуряване на неговото по- активно участие във възпитанието на детето. Съществуват разнообразни форми, средства, подходи, стратегии, които отговарят на потребностите на различните семейства. Формите на педагогическо взаимодействие с родителите на децата са многообразни, ежедневни и периодични:

Индивидуализирането и оптимизирането на педагогическото взаимодействие е невъзможно без информация за:

- структурата и съдържанието на семейните отношения и статуса на детето в семейството;
- семейната атмосфера и емоционалното благополучие на детето у дома;
- особеностите на семейната култура, етническата принадлежност и професионалната реализация на родителите;
- доминиращия тип на възпитание в семейството;
- нивото на знания и умения, проявени интереси и способности на детето до постъпването му в детската градина;
- здравословното състояние на детето;
- предпочитаните и неpreferираните храни...

Всичко това налага необходимостта от търсене на нови начини за постоянни и ефективни контакти с близките на детето (важно е да се отбележи, че понятието семейство трябва да се разглежда по-широко от традиционното майка – баща – дете).

Най-добрият начин за оказване подкрепа на детето и родителите му е разбирането за неповторимата ситуация в семейството и непрекъснатото сътрудничество с него. При наличие на ефективно взаимодействие възрастните – родители и педагози – взаимно и ползотворно се влияят и допълват в изпълнение на своите социални роли и функции, което носи много положителни моменти.

Непрекъснатото сътрудничество и взаимният обмен на информация с родителите са възможни, ако педагогът умее:

- ефективно да говори;
- ефективно да слуша;
- да бъде позитивен.

А това означава високо ниво на комуникативни умения, гъвкаво използване на разнообразни способности за общуване, отчитане на чувствата, преживяванията и очакванията, изразени (или замаскирани) в поведението на родителите.

За постигането на тази цел е важно:

- да се проучат различни модели на семейни отношения и тяхното влияние върху поведението на децата (чрез наблюдения на игри, анализ на детски рисунки и разкази, беседи и анкети с деца, родители, учители...);
- да се изпробва и оцени ефективността на различни модели за общуване с деца и родители, с оглед на доминиращия емоционален тон (доброжелателност и уважение, разбиране и съпричастност, лична ангажираност в обръщенията, изискванията, оценките...);
- да се обмислят и приложат конкретни подходи за неформални контакти с определена цел (събиране на първоначална информация за ново дете, обсъждане на възникнал инцидент, стимулиране интереса на родителите към различни детски дейности и т.н.).

Мерките, които ДГ „Май“ прилага за създаване на условия и предпоставки за отговорно участие на семейството в живота на детската градина и за сътрудничество между участниците в предучилищното образование, са:

1. индивидуални срещи в удобно за двете страни време - консултации
2. родителски срещи – утвърдена форма за общуване
3. присъствие и участие на родителите в процеса на предучилищното образование – учебни ситуации, празници и развлечения, „отворени врати“ за всеки удобен за тях
4. други форми за комуникация – родителски табла, електронна поща,

Участието на родителите в заниманията на децата е свързано със създаването атмосфера на доверие и е от полза за педагогическите екипи, родителите и децата.

Училище за родители е инициатива на ДГ „Май“ и е залегнала в стратегията на детското заведение за повишаване компетентността на родителите при отглеждане и възпитание на техните деца. Избора на темите се прави от родителите, разнообразните форми /тренинги, кръгли маси, дискусии и лекции/ се организират и провеждат от учителите или от поканени специалисти.

Трудовите дни са начина, по който родителите, могат да покажат своите умения и така да помогнат при почистването, ремонтирането и обновяването на материалната база.

Излети сред природата - деца, родители, учители. Общуването с природата е един от пътищата за обогатяване на жизнения опит на децата.

Благотворителните спектакли и базари – традиционен за ДГ „Май“ е Великден. Те са изключително успешна форма за включване и участие на семейството, която носи удовлетворение на всички участници в събитието.

Клуб на родителите, като сдружение на активните родители с цел обединяване на родителската общност за подпомагане дейността и специфичните цели на детското заведение има своя роля – да решава конкретни въпроси по поддържането и благоустрояването на детското заведение; осигуряването на добри битови условия на децата; подпомагане и подобряване на специфичния възпитателно-образователния процес.

ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ

Обществения съвет към детската градина се създава по силата на чл. 264 на ЗПУО с цел създаване на условия за активни и демократично функциониращи общности. Общественият съвет е орган за подпомагане на развитието на детската градина и за граждански контрол на управлението им. Състои се от нечетен брой членове и включва един представител на финансиращия орган и най-малко трима представители на родителите на деца от съответната институция. Представителите на родителите се излъчват от събрание на родителите, свикано от директора на детската градина. На събранието се определя броят на представителите на родителите и се избират и резервни членове на обществения съвет. Председателят на обществения съвет се избира от членовете му. Членовете на обществения съвет се определят за срок не по-дълъг от три години.

Общественият съвет в детската градина:

1. одобрява стратегията за развитие на детската градина и приема ежегодния отчет на директора за изпълнението ѝ;
 2. участва в работата на педагогическия съвет при обсъждането на програмите по чл. 263, ал. 1, т. 8 и 9 от ЗПУО;
 3. предлага политики и мерки за подобряване качеството на образователния процес въз основа на резултатите от самооценката на институцията, външното оценяване - за училищата, и инспектирането на детската градина;
 4. дава становище за разпределението на бюджета по дейности и размера на капиталовите разходи;
 5. съгласува предложението на директора за разпределение на средствата от установеното към края на предходната година превишение на постъпленията над плащанията по бюджета на детската градина;
 6. участва с представители в комисиите за атестиране на директорите при условията и по реда на държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти;
 7. съгласува избора от учителите в училището по чл. 164, ал. 2 на учебниците и учебните комплекти;
 8. сигнализира компетентните органи, когато при осъществяване на дейността си констатира нарушения на нормативните актове;
- (2) При неодобрение от обществения съвет на актовете по ал. 1, т. 1 и 6 те се връщат с мотиви за повторно разглеждане от педагогическия съвет. При повторното им разглеждане педагогическият съвет се произнася по мотивите и взема окончателно решение.

Програмната система на Детска градина „Май“ е приета на Педагогически съвет с Протокол № 1 от 15.09.2020 г.